

Megjelen hefenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főter 9 szám
Telefon: 42. szám.

Készítők nem adunk vissza.

Nyitótérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Égész évre 12 korona, félévre 6 kor.
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések tértértek szerinti egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedezmény.

Külön béke

rémé kísért az ententeban, amely már csak az aranyesengés csábításával és a fenyegetések kegyetlen nyomásaival tudja együtt tartani az üzlettársakat. Egyik nap Szerbiából jön a hír, a másik nap már orosz lapban úti fel a fejét a gondolat, hogy az ösztört birodalom szövetségei nélkül is nyujtaná már a békejobbot felénk. Sejtjük, hogy a cenzura milyen szigorú lakatot ver — különösen Oroszországban — a gondolat és a sajtó szabadságára és ha emellett mégis ilyen hangok emelkednek, azt is sejthetjük, hogy azok forrása nem az elnyomott nép, hanem a pánikban élő vezetőség véleményéből fakad.

Soha még üzleti érdekeket szívtelenebbül, kegyetlenebb ciznizmussal nem szolgáltattak vérző és szenvedő milliókkal, mint az entente, melynek feje és vezetője Anglia; pénzével előbb megmérgezte, megmámorosította a népek lelkét és azután az arany és frázisok lázában vágóhídra hajtotta őket. Az erkölestelen szövetkezés üzlettársai előbb azon veszték össze, hogy mikép osztzkodnak azon, ami nem az övék, azután pedig, amikor karunk súlyos csapásokkal jőzani kezdte őket, azon marakodnak, hogy melyik mit adjon a magáéból, hogy a saját testük feldarabolásával szerezzenek új társakat a sehogy sem sikerülő üzlethez.

Az entente hatalmai egymás elől is annyira elzárkóznak, hogy az ott történekről biztos képet nem kaphat senki. Nekik titkaik vannak — külön-külön mind-egyiknek meg van a maga titka — s csak ha a családás vagy a vereségek vihara fellebbenti a titkok fátyolát, akkor láthatni be a belsejükbe, ahol bizony most nem valami rózsás a hangulat és nem duhaj az öröm. A fellebbentett fátyol mögött az egyiknél, a kis Szerbiában, nagy a csalódás és a keserűség. A hadseregük meg van nyomorítva és most a derék szövetségesek testéből gavalléroskodnak Bulgáriával szemben, amolynt hasztalanul igyekeznek a bomlaldozó cégbe megkeríteni. A futó orosz hadsereg mögött az elégedetlen, forrongó birodalom népe már betelt a háborúval és nagyobb a gyűlölete az angolok iránt, mint az ellenséggel szemben. Ez a valóság és nem kell hozzá nagy jóslási képesség, közel jár az idő,

amely elosztja a homályt és viszi az ingadozókat a béke keresésének egyedül megváltó útja felé.

A miniszter a kiviteli tilalom ellen.

Most már vásárolhatnak más vármegyékben is az ujhelyi mészárosok.

— szept. 11.

A belügyminiszter rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, amelyben egyes vármegyékben életbe léptetett élelmiszerkiviteli tilalmat fel-függeszti. — Azt mondja a miniszter, hogy a tilalomnak a vámterületen belül semmiféle törvényes alapja nincs. A rendelet fontosabb pontjai a következők:

A háboru eddigi tartama alatt több törvényhatóságban, sőt egyes járásokban és községekben is előállatokra és a legkülönfélébb élelmiszerekre nézve kiviteli tilalmak rendelkeztek el, úgy mint a belföldi forgalomra vonatkozólag. Minthogy a vámterületen belül való kiviteli tilalom ilyen elrendelésének semmiféle törvényes alapja nincs, ezeknek a tilalmaknak hatályon kívüli helyezése iránt rendelkeztem minden olyan esetben, amidőn azok tudomásomra jutottak.

A magam részéről nagy elismeréssel vagyok a közéletben biztosságára, vagy javítására irányuló törekvések iránt s nem zárkozm el annak felismerése elől sem, hogy egyik-másik törvényhatóság aliatalmánya es termelése, vagy készletei a háborus viszonyok által teremtett rendkívüli kereskedelmi forgalom részéről talan aránytalanul vetetnek igénybe s így a közéletmezés irányítására hivatott tényezőknek kötelességévé válik a gondjaira bizott lakosság érdekeiről rendkívüli eszközökkel való gondoskodás.

De nem történhet ilyen tilalmak által gyakorlat celszerűségi okokból sem. A kiviteli tilalom ugyanis úgy a termelő, mint a kereskedő közönség károsításával jár, mert annak áruját elzárja a piacot.

A mindebből származható bonyodalmatok tovább részletesebben nem szükséges, a felhozottakkal is elegendő igazolva van, hogy a közéletmezés érdekeit ebben a vonatkozásban csak az országos szempontok egységes áttekintése mellett lehet megvédeni. Felhivom tehát a vármegye közönségét, intézkedjék a legnyomatékosabban, hogy a hatósága alá tartozó tényezők részéről semminemű kiviteli tilalom fel ne álltassék, a még netán fennálló pedig azonnal hatályon kívül helyeztessenek. Amennyiben a törvényhatóság területén olyan helyzet állana elő, amely akár az állatállománynak, akár valamely élelmiszer-cikknek a tuiságos igénybevétel ellen való megvédesét tenné szükségessé, erről hozzam a lehető intézkedések kezdeményezhetése végett haladéktalanul, de részletes indokálással jelentés tétessék.

Hogy készülnek a Höfer-jelentések?

— szept. 11.

Le- és fölfelé szerteágazó huzalok lehetővé teszik, hogy a legkisebb csapatalakulatoktól föl a hadtestig, egyazon időben egyforma utasítással lehet ellátni óriási csapatmegerket. Hanggyorsaságú az érintkezés, ezt is villanyerő gyorsítja meg. Nincs már távolság, lassujárasu futárral való közleménytovábbítás. Itt a telefon elrejtett, srappellmentesen kiépített földalatti varakban, amely minden távolságot megszüntet és az érdekeltek között a közvetlen és gyors érintkezést teszi lehetővé. Valóságos telefonközpont ez és az ember birtelen valamilyen nagyobb vidéki város telefonközpontján képzeli, magát, ha a kagylót a füléhez veszi. Egy körültekintés azonban mutatja, hogy földalatti barlagokba és odukba csak a hadszínteren szokták Edison kifinomított találmányát fölszerelni.

Jönnek-mennek szüntelenül éjjelnappal a parancsok, a jelentések, a sok tizezer emberre rugó és sok kilométernyire egymástól szétszórtan fekvő hadsereg pár perezt alatt minden emberével tudatja az új parancsokat, rendelkezéseket és eseményeket. Mert a hadvezetőségnek arra is gondja van, hogy azok a szakadatlan áramlatban érkező győzelmi hírek az események színteréről távolabb levő csapatokhoz is eljussanak. És milyen gyorsan! A mi telefonunk a legjobb haditudósító. A sajtó órákkal később értesül csak a hivatalos jelentésekről, mint a lövészárokban levő csapataink.

A Höfer-jelentések magja naponta kora hajnalban a rajvonalban lát napvilágot. A századparancsnok a zászlóaljja közli a fontosabb eseményeket. Ott már négy század jelentése fut össze. A zászlóalj parancsnokai összegezik az eseményeket és továbbítják az ezredparancsnoksághoz, szó szerint; minden pont, vessző, kötőjel és pontosvessző továbbítása a telefonkezelő legszigorúbb kötelessége. A „távmondatt” leadói és fölvevői idejének óráját és percét, leadójának és fölvevőjének nevét mindket érintkező állomáson följegyzik. Az ezred, ahogy a zászlóalj beadták jelentésüket, újra összegezve, a hadosztálynak továbbítja. A hadosztályparancsnokság a hozzátartozó két dandár jelentéséhez a sajátját is hozzáfűzve, fölterjeszti a hadtesthez. A hadtest viszont a hadosztályok jelentéseit összegezi és a hadsereg parancsnokságához juttatva, megadja az anyagot a Höfer-jelentés elkészítéséhez. Ott összpontosulnak a különböző hadseregek parancsnokainak jelentései és Höfer altábornagy megírja a napi bulletinjét. Kiveszi a nagyobb, említésre méltóbb mozzanatokot és sokszor egész hadosztályok napi ténykedései vagy egyáltalán nem, vagy csak pár szóban szerepelnek benne.

És ez az egész, szinte végtelennek látszó, létraszerűen és hatványozottan mind nagyobb csapattesteket érintő anyag összehordottan kerül föl Höfer altábornagy íróasztalára, alig két óra alatt. A villany, a telefon talán ebben a háboruban mutatta meg igazán, hogy milyen gigászi átalakító erő lakozik benne.

A harmadik háborus előadás Gálszécsen.

— szept. 11.

Gálszécsen folyó hó 5-én volt a harmadik háborus előadás nagy közönség jelenlétében. Az előadásra előfáradt gr. Majláth József v. b. t. t. is, kit a szinpadon Sikorszky Endre gálszécsi prépost-plebános fogadott. Az előadás 1/2 6 órakor vette kezdetét gr. Majláth József magaróptü megnyitójával, melyet a közönség mindvégig figyelemmel hallgatott s tapssal és ki-kítőró éljenekkel jutalmazott. Az előadó gróf beszéde telve volt szebbnél-szebb adomákkal és hasonlatokkal, pl. midőn azt mondogta, hogy a háboru nem akarja Isten, mert ő azt parancsolja „ne öl”, de viszont midőn valaki rám tör s vagyonomat s életemet akarja elpusztítani, kötelességem a védekezés; vagy midőn a háboru a tenger háborgásához hasonlította s mint ilyenkor a hullámok a legszebb gyöngyöket vetik felszínre, így a háboru közben is meghatóan nyilatkozik a jótékonyosság, a lélek e becses erénye. Szép jelenet volt midőn Pekáry Ilona okleveles tanítónő formás beszédkével az élvezetes előadást megköszönte s a grófnak egy virágszálat nyujtott át.

Most Sebeők Martha színművész nő lépett a szinpadra s elénekelt: Verdi „Apród-ária az Alarcos bálból”, Johan Strausz „Adél Áriája” s Ruckauf „Unter Apfelbaum” című ének darabokat. A művész nő mindenik darabjával igen nagy hatást ért el, amit bizonyított a szünni nem akaró tetszésnyilvánítás.

Ezután a „Földrajz” cz. egyfelvonásos alkalmi vigjáték: következett Figula László, dr. Szirmay Béláné, ifj. Andor Pál, dr. Szirmay Béla és Babarék Vilma szereplésével. A szereplők mindenike teljes erővel emelte érvényre a fordulatokban bővelkedő művecskét, de kitűntek különösen Babarék Vilma és dr. Szirmay Béla.

Dr. Pauliczky István h. főszolgabíró „Háborus dalokat” énekelt Imre Jolán zongora kísérete mellett, a töle már megszokott kiváló rutinnal. A közönség nem győzött betelni a szereplők kiválóan szép baritonjával, az egyes számokat többször ismételnie kellett.

Igen sikeres volt Kovalszky Emike szavalata, aki „Háborus költeményeket” szavalt el Péter Mihály gálszécsi lelkész től és Hevesi Józseftől.

A magas színvonalu előadást karének zárta be, amelyben Andor Pál állami iskolai igazgató, mint karnagy vezetésével Imre Jolán, Andor Olga, Györke Dénesné, Erdődy Juliska szerepeltek hatásosan.

Az előadás létrehozásában az orosz-lánrész most is dr. Molnár Béláné, dr. Molnár Bélát, dr. Szirmay Bélát, Figula Lászlóné és dr. Kende Miksáné illeti, mint akik legtöbbet fáradoztak az előadás anyagi és erkölcsi sikerén. Csakugyan igazsága van gr. Majláth Józsefnek, midőn a jótékonytágot a háborgó tenger által felszínre vetett gyöngyökhöz hasonlította. Lám a három gálszécsi háborus előadás mily szép teret nyitott az erények gyakorlására.

SZOLYVAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomor baj és köszvény ellen. Kitűnő ízű, igen áditó ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Mindenütt kapható. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezelésénél Szolyván.

A VILÁGHÁBORÚ.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Nagy harcok a Szerethnél.

Budapest, szept. 10.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

A Rownotól nyugatra terjedő területen küzdő orosz haderőt a Stubiel-szakaszon túl vetettük vissza. Zalosce felől előtörő csapataink az ellenséget Zbaraz irányában szorították vissza. Tarnopólnál osztrák-magyar és német zászlóaljok több orosz támadást vertek vissza. Szövetségeseink elfoglalták Bucniow falut.

A Szereth középső folyásától nyugatra újabb ellenséges erősítések léptek harcba. A harc ott hevesen folyik. A Szereth torkolatától keletre és a besszarábiai határon csend uralkodik. A Litvániában küzdő cs. és kir. csapatok a Jasiolda és Orlo széles mocsárterületen teljesen áthaladtak és harcok között elérték a Rozanytól délkeletre elterülő vidéket.

Olasz hadszíntér:

Tegnap délután és este az olaszok a tolmeini hídfő ellen több heves támadást intéztek. Mint minden alkalommal, most is súlyos veszteségeik közt vetették vissza, amint akadályainkhoz értek. A Doberdó-szakaszon csapataink az ellenség szokásos közeledési kísérleteit minden egyes esetben visszaverték. Az általános helyzet változatlan.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Sikeres harcok a nyugati fronton.

Berlin, szept. 10.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Soucheztól északra egy előretolt francia árkot elfoglaltunk és betemettük. Az árok védői néhány ember kivételével, kiket elfogtunk, szuronyharcban elesett. A Vozegekben közeli állásaink előtt a Schretamoenen és Hartmannswellerkopfon levő árkokat rohammal elfoglaltuk, 2 tisztet, 109 főnyi légénységet elfogtunk, 6 gépfegyvert és 1 aknavetőt zsákmányoltunk. Schratzmaenlen véresen visszavertünk egy ellentámadást.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadseregcsaportja:

A Friedrichstadtól délkeletre és Wikomierz mellett lefolyt ütközetben osztagaink néhány száz oroszot elfogtak. Egyébként a helyzet a keleti tenger és a Njemen melletti Merc közti lényegében változatlan. Skiedelnél és Zelwianka-szakaszon a harc még folyik. A Pieskinél (Zelwianka mellett) emelkedő magaslatokat elfoglaltuk. A nap folyamán 1400 oroszot elfogtunk és 7 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadseregcsaportja:

A hadcsaport a Felső-Zelwiankánál és Rozenától keletre az ellenséges állásokat támadja. Olszenkét elfoglaltuk.

Mackensen tábornagy hadseregcsaportja:

Üldöző oszlopaink közelednek a kossowi pályaudvarhoz. (A Kobrintól Milovidy felé vezető uton). A Pinsk felé vezető vasútvonal mindkét oldalán elértük a Tulatycce-Orzece vonalat.

Délkeleti hadszíntér:

Német csapatok az oroszokat kiverték Bucniowból (a Szerethmentén, Tarnopoltól délre). Bucniowtól délnyugatra és Tarnopol mellett heves ellenséges támadásokat visszavertünk.

Hogy leveleznek az orosz katonák?

Érdekes zsákmány Brest-Litovskban.

Egy ismerősünktől az északi harcokról levelet kaptunk, melyhez egy az orosz hadsereg jellemző dokumentum is van csatolva. A hozzánk intézett levél a következő:

Nem érzem magam képesnek, hogy csak megközelítőleg is hű képet festsek az itteni életből, csupán a legutóbbi napokat akarom részben lefesteni. Brest-Litovsk körülzárásában és megrohamozásában mi is részt vettünk, de sokkal nehezebbnek tartottuk, heteket képeztünk, de csodák-

csodája május 2-től számtalan esetben kisebb erősítések és állások bevételével sokkal több áldozatot követelt és több időt vett igénybe. Legutóbbi moعات talajból való kiszorítása után hadsereg tartalék lettünk egy pár napig és tudtuk, hogy Brest-Litovsknál előre kerülünk. Minden előremenésünk sikerrel járt, mert Brest-Litovskot három oldalról szorítottuk és így mindig onnan kaptuk a támadást, ahonnan nem számítottuk. Előfordult, hogy védőállásait éppen ellenkezőleg építette. Különben is ott mindenki elveszthette gondolkozási tehetségét, mert négy hónapot folyton szaladni és minden oldalról tüzet kapni, borzasztó dolog lehet. Már saját árnyékukban is ellenséget látnak, a mieink pedig annyira „megvadul”, hogy csak másnap látja, hogy mit végzett. Földvárak úgy vannak építve, hogy 200 lépésről még nem látni semmit, teljesen egyenlő színű az

ottani földdel, csupán fokozatosan emelkedik, alig van 2 méterrel felül a földtől, hátulról nézve azonban egész palota. 1 1/2 méteres betontető, temérdek föld, vasgerendák, fagerendák stb. Pl. löszér raktárai éppen úgy néznek ki, mintha egy hegyet ketté vágnánk és külső része domború, egyik oldalán pedig nagy kapus bejáratok vannak. Minden ágyúnak elment tud állani, mert természetes furás a hegy tövébe. Temérdek hadianyagot hagytak hátra. 25-én, amikor nehéz ágyúinkat felállítottuk, már láttuk a robbantásokat, amit azonban csak az állomáson és a városban (ami kb. Kassához hasonlíthatott) tudott végrenajtani. A Bug vizén 2 óra alatt ágyúval járható hid volt és a Bug mellett felállított temérdek élelmi raktárait már nem volt ideje mind felrobbantani. Egy-egy raktár, mely téglából van építve és pléhvel van fedve, bolthajtásos, kb. 100 méter hosszú és 10-12 méter széles. Vagy 10-15 földig van építve, de azért vagy 15-20 teljesen épen és egészen tele megmaradt. Egyet láttam tele finom fehér liszttel, egyet gabonával, egyet búzával, 2-3 at főzelékfélével és temérdek szalonával. Csak a lepecsételt butellás szeszes italok száma több százezerre rúgnak. Minden baka kapott egy-egy üveggel, de akkor már 3-4 nála volt. A város különben földig van rombolva, felperzselve. Nem volt alkalmam, hogy mindent végignézzek, tehát csak egy-egy kisebb részletet említek.

Volt temérdek vasuti kocsis a tengely felett lefűrészelve, hogy gyorsabban pakkolkassanak. Valóban művészek a muszkák a rombolásban. Mindamellet egyes pinézék megmaradtak, sőt több lakás is, dacára, hogy a petróleummal való leloesolás nyomai látszanak. Majdnem minden baka szerzett valami hangszert, kézzel lábball zongoráztak, cizimbalmaztak, csak úgy zengett a leégett város a különféle hangszerektől. Láttam egy zsidó házat, amelyben a világon megjelent mindennemű régi zsidó tudományos könyvek voltak. Volt köztük olyan is, ami be sem szerezhető többé, drága kincseket ér és a muszkák a szobákat összerondították, előttük semmi sem szent. Azt hiszem azonban, hogy most az „elevenére” tapostunk, amint nekünk fáj a 6 magyarországi betörésük, éppen úgy érzik ezt most ők, mert már a valódi Oroszországban vagyunk, Oroszlengyelországot teljesen feladták. Hogy most még miben remélnek, nem tudom, de ha e bevéhetetlenek hit és évekig épített várakat feladta, hol képes még komoly ellentállást kifejteni?

A lakókat mind elhajtotta, csordamódra maga előtt. Akik azonban tehetik, visszazöknek. Beszéltek ezek, hogy gyermekeik a nagy, fáradságos uttól és éhségtől meghaltak, azon öreg embereket és nőket, akik nem voltak képesek velük futni, egyszerűen leszurták. Beszéltem egy intelligensebb jómódu lengyelrel, akinek lovát és szekerét vele együtt elvitték, jó lovat kicserélték és a rossz gyenge lovak mellett gyalog kellett futnia és a szekeret tolni, közbe közbe pedig alaposat húztak végig rajta. Ha odahaza ilyesmit olvasnék, szívifájdalmat éreznék. Itten minden órában látni sokkal nyomoruságosabb helyzeteket is. Semmi meg nem hat, teljesen érzéketlen lettem. Hogyne, amikor a hullák összaszedését fűtő részve végzik az arra kirendelt egyének. 40-50 halottat egy csomóban látni nem feltűnő. Szegény Lengyelország, ez tudja és érzi, mi a háború, minden falu felperzselve, földig lerombolva, határai felásva, mindenfelé halottak és állatok eltemetve.

Tegnap, augusztus 25-én este 10 órakor vonultunk be Brest-Litovsk várába, sem türelmem, sem tudásom nincs ennek részletes leírására. Az alábbi levelet egyik erődjében találtam, mely hű képét adja az orosz elmaradottságnak, a cenzurának és butaságnak. — Beszéltem több intelligensebb fogollyal, akik még ma sem

hiszik Varsó stb. stb. elestét. Ők nem politizálnak, csak a tuloldalon sokszorosított levelet aláírják, mely mindenkinek jó. Ezt nem kell cenzurálni.

Roppant kétségbe vannak esve az oroszok, mert az esze megáll az embernek, hogyan lehet ilyen műremekeket elhagyni. Hiszen, ha nekünk ilyen erősítéseink lennének, jöhetne az egész világ összes ágyúival. De nem engedjük őket lélekzetvételhez. Munkájuk többnyire még befejezetlen. Fogalmam sincs, hogy most meddig fognak futni, mert Lengyelország összes erődjéi elestek, ha ilyen erődket nem képes tartani, akkor semmi reményei nem lehetnek visszatartásukhoz. Felrobbant, felperzselt, elpusztít mindent, ugylátszik, hogy a jelszó: „ha elveszett a fejsze, vesszen a nyele is.” A Bug vizén még hid nélkül is átalmentünk, nincs akadály . . .

D. L.

Az érintett dokumentum, melyet ismerősünk leveléhez csatolt, egy litografált levél, melyet az orosz hadvezetőség ugylátszik millió számra készítettett s osztott szét a sok irástudatlan katona között, akiknek ezeket kellett hazaküldözgetniök övéiknek. Ime a gyárilag készült harezteri orosz katona-levél szószierinti magyar fordításban:

Drága Szeretett Feleségem!

Irok neked drága hitvestársam messze idegenből (!?) En h. istentennek élek, egészséges vagyok és jól érzem magam (!), melyhez hasonló egészséget kívánok neked és az otthonlevőknek. Hogyha te édesem tudnád, hogy hányszor gondol reátok az én szívem. Mint ahogy mondani szokás: ha szárnyaim lennének, hozzátok repülnék, szívem örülne és lelkem mélyéből csókot adnék.

Kérlek én drága hitvestársam, irjál nekem gyakran. En sokszor a te leveleiddel élek. Ha töled levelet kapok, azt nem csak egyszer olvasom át: látalak téged gyermekeinkkel a mi otthonunkban.

Minden nap imádkozom az Ur-istenhez érted és gyermekeinkért és kérem őt, az irgalmast, hogy haza vezéreljen hozzátok, hogy találkozhassunk.

En hiszem is azt, hogy nem messze van az a szerencés nap. En drága hitvesem, ne aggódj so raimért, irjál nekem mindenről, lehet, hogy még leszek, lehet, hogy nem a ti hajlékotokban. En hiszek a mi Urunk Istenünkben, hogy téged és a mi gyermekeinket en jó egészségben fogom találni. Maradtam alázatos szülői szeretettel. Rólam meg ne feledkeztek, valamint en nem fogok rólatok. Maradtam hű hitvestársad!

HÍREK.

„A múlt esztendő augusztus óta”...

Irta: Péter Mihály.

A múlt esztendő augusztus óta.
A felsővégi Turi Jóska
Nincs idehaza, babért arat,
Úzi, veri a bős hadat.

Látta Namurt, Antwerpen falát,
Gorliczénél osztott száz halált.
Nem ártott neki golyó, srappell.
Nemrég a talján ellen ment el.

De mikor eljött Péter-Pál napja,
Levelet írt a Jóska apja.
Meggérte szépen a főkommandáns,
Eresszék haza Turi Jóska.

Nem több időre, csak két hétre,
Mig dolgozna egy kis kenyérré.
Édes apja megöregedett,
Nem bírja már a kaszanyelet.

* A gálszécsi harmadik háborús előadónak szavalta Kovalszky Emma.

Jó szívvel vet
Turi Jóska ha
Egy este meg
Másnap ravat

Kit meg nem
Megölte Jóska
A falu legsze
Hüllen lett h

A T

Tarnai
zeneakadémiai
e hó 18-án es
gyeréza nagy
válthatók a n

Szinte ros
boru áldozatna
amikor elmeg
meghallgatni.
gadni, hogy e
vezet ad a j

kat — esend
időkben. Mos
áldozat tölünk
künk fele a b
sik felét a ha
szük. De elvi
sitjuk nagy
és ezzel nagy

Ezen a
áhitat lesz és
hadak utján
szünk. Ezen
egyéjszakás g
leit álmódni

— A pé
tése. A királ
tanácsosi és
ügyi tanácsos
ügyigazgatóna
jellegét adom

— Halál
tesülünk, Hó
gyénkben h
a gróf Széche
tartója műkö
rokonszenve
héten Kottit
megboldogul
renc altábor
nök helyette

— A to
adománya. A
inkább fokoz
vetel nemcs
államtól, ha
A tolesvai
dicső hadser
annyira bec
csak némik
kg. sulyu is
csengő t le
lotta fel a l
mondotta,
ugy kívánja
rangját is k

— Kárp
A nagymih
nőegyletek
né és dr.
ama magas
országszert
határszéli
megindult,
falvainak u
dezésére at
pen együtt
tek, mely v
tisztja jöve
lyen többé
Sztáray S
jótékonyasá
István udv
mányával,
dok két n
rendezett
jövendelm
nagyan h
sikerhez.
ményének
közül kie
kívül Ba
Dezsóné,
Sándorné,
Józsefné,
Miskovics
Strömpl
Walkovsz
falanné.

Jó szívvel vették ott a levelet,
Turi Jóska hazajöhetett.
Egy este megjött a hős legény.
Máskor ravatalon fektett szegény.

Ki meg nem ölt a kard, a golyó
Megölte Jóska ez az egy szó:
A jalu legszebb leánya
Hülden lett hozzá, a babája.

A Tarnay-est.

Tarnai Alajos zongoraművész, zeneakadémiai tanár háborus dalestje a hó 18-án este 8 órakor lesz a nagyteremben. Jegyek előre válthatók a nagytőzsdében.

Szinte restelni való, hogy a háboru áldozatnak tudja be részünkről, amikor elmegyünk egy nagy művészt meghallgatni. Bizony alig lehet tanácsot adni, hogy ez a belékapcsolódó előzetes ad a jótékonyágnak szárnyakat — esendős, békés, boldogabb életben. Most nem így van! Most áldozat tőlünk az, hogy amikor lejövünk fele a harsztereken van, a másik felét a hangversenyterembe visszük. De elvisszük, mert így biztosítjuk nagy összegek összehordását és ezzel nagy nyomor enyhítését.

Ezen a dalestén az élvezetből áhítat lesz és az áhítat szárnyain a hadak útján járó szereteteinkkel leszünk. Ezen a dalestén Tarnay ezerégyéjszakás gyönyörű hangzatai mellett álmodni fogunk a békéről.

A pénzügyigazgató előléptése. A király Válló István királyi tanácsosi címmel felruházott pénzügyi tanácsos, sátoraljaujhelyi pénzügyigazgatónak a VI. fizetési osztály jellegű adományozta.

Halálzás. Mint részvétellel értesülünk, Höfer Flórián, aki vármegyénkben huzamosabb ideig, mint a gróf Széchenyi-uradalom upori tisztartója működött s itt széles körök rokonszenvenvel vették körül, az elmúlt héten Köttingbrunnban elhunyt. A megboldogult rokona volt Höfer Ferenc altábornagynak, a vezérkari főnök helyettesének.

A tolesvai g. kath. hitközség adománya. A nagy világháboru mindmáig fokozódó áldozatkészséget követel nemcsak a társadalomtól és az államtól, hanem az egyházaktól is. A tolesvai g. k. hitközség, hogy a zás hadsereg hazafias célját a most anyira becses fémeknek gyűjtésében csak némileg is megkönnyítse: 30 kg. súlyu iskolaesengőjét s kis oltáresengőjét fel a haza oltárára. Egyben ki-mondotta, hogy ha a haza érdeke úgy kívánja, templomának egyik hangját is készséggel szólalja át.

Kárpáti ünnepély Nagymihályon. A nagymihályi keresztény és izraelita ünnepélyek elnökei Rosznáky Gyuláné és dr. Glück Samuné áthatva ama magasabb mozgalom által, mely országoszerre az oroszok által feldűlt határszéli falvak újjáépítése céljából megindult, a vármegye kárpáti falvainak újjáépítési költségeinek fedezésére augusztus 29-én a Sporttelepen együttesen népnünnepélyt rendeztek, mely végeredményében 1400 kor-tiszta jövedelmet hozott. Az ünnepélyen többek között megjelent gróf Sztáray Sándorné is családjával, aki jótékonyágával, valamint Sulyovszky István udvari tanácsos 100 kor. adománnyal, a Strömpl és Sutter családok két mozsizinházában f. hó 5-én rendezett előadások 300 kor. tiszta jövedelmének önzetlen átengedésével nagyban hozzájárultak az elért fényes sikerhez. Az ünnepély fényes eredményének elérésénél közrejárt hölgyek közül kiemelendők a két elnöknőn kívül Bajusz Adorné, Füzesséry Dezsóné, Földes Jánosné, Garbinszky Sándorné, Gleich Mórné, Jakubovics Józsefné, Leuchtman Lajosné, özv. Miskovics Béláné, Richtzeit Vilmosné, Strömpl Jenőné, Vitolay JJzsefné, Walkovszky Béláné és Widder Bertalané.

Korlátozzák a szesztermelést.

A kormány a közel jövőben rendeletet fog kibocsátani, melylyel a szesztermelés újabb korlátozása felől intézkedik. A rendelet legkiemelkedőbb pontja az állam adórész-szedésének felemelése, amiről Ausztriában is tárgyalások folytak és a két kormány közt elvi megállapodás jött létre. Az egyöntetű eljárás céljából a hét első napjaiban Teleszky János pénzügy-miniszter ankétot hívott össze, melyen tárgyalás alá vették azt a kérdést is, hogy a szeszgyártás céljaira szolgáló anyagokat a gazdasági érdekek sérelme nélkül hogyan és mennyire lehetne még korlátozni. A kormány kibocsátandó rendeletét mindenestre az érdekelt körök kíváncsian várják, miután a szesztermelést lényegesen befolyásolni fogja.

A városi moziban ma, szombaton gazdag és változatos műsor kerül bemutatásra, amelynek főszáma a „Cselszövők” c. 4 felvonásos érdekfeszítő detektívdráma lesz. Azon kívül színpadra kerül a „Szerelmi kaland” c. vígjáték s még több pompás film. — Holnap vasárnap teljesen új és kiváló műsorral két előadás lesz.

Megállapítják a vadhus maximális árát. E napokban Zemplénavármegye törvényhatóságához kormány-leirat érkezett, amely elrendeli a vadhus maximális árának megállapítását. A kormány szerint Magyarország körülbelül hat és fél millió klg.-nyi vadhus fogyaszt évente, tehát ez igen számottevő élelmiszer, amelynek forgalmi értéke 13 millió korona. Érdekes, hogy a kormány ebben a számításában 2 koronára becsülte a vadhus értékét kilónként. A kapott utasításhoz képest Zemplénavármegye is hamarosan megállapítja a vadhus maximális árát.

A Török Vörös Félhold képeslevezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház).

Szabadságolási szabályok. A katonai parancsnokságoknak jogukban áll a jövőben, hogy kivételes esetekben legfeljebb nyolc napi szabadságot engedélyezzenek. E kivételes esetek közé sorolandók bírósági tárgyaláson való megjelenések, különösen sürgős családi dolgok, igen súlyos, az életfentartást fenyegető ügyek és több hasonló. A póttettek, a táborozó osztagok, valamint egyéb osztályparancsnokok és hasonrangúak legénységi állományu egyéneknek legfeljebb nyolc napi szabadságot engedélyezhetnek haláleseteknél, vagy pedig a legközelebbi rokonok (feleség, szülők, testvérek és gyermekek) hatóságilag igazolt megbetegedésénél. Végül ama települt, megbízható legénységi állományu egyéneknek, akik ma-madszor távoznak a haterre, ha ezáltal a menetelakulat menetkészültsége nem befolyásolható, nyolc napi szabadság engedélyezhető, hogy legközelebbi rokonukat meglátogathassák. E szabadságot egyedül a póttett parancsnoka engedélyezheti, akinek ügyelnie kell arra, hogy a kedvezményt kizárólag igényjogosultak kapják. A helyőrség közelében lévő falvakba az eddig fennállott határozmányok szerint esetenként továbbra is adható vasárnap délutánonként távozási engedély.

NESTLÉ-FÉLE
GYERMEKLISZT
Csecsemők és lábadozók legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után. Mindenkor kapható.
Próbadozot és tanácsos orvosi könyvecs két a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság, Wien, I., Biberstrasse 43e.

Szilági és Diskant miskolczi gépgyáros-cég kitérő könyökszerkezetű és viszonyos borsajtóra, valamint legújabb rovátkolt alumínium-kuphengerű zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők kü-

lönösen a cég által feltalált és készített Kossuth- és Hegyalja-borsajtók, melynél a régi világ fából készített prés zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszekeret. Ennélfogva a must seholsem érintkezik vasrészekkel, hanem csak fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell ösz-szevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, 1906. évi nagyváradi, 1907. évi pécsi országos kiállításon és az 1914. évi budapesti nemzetközi borsajtasági kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Kereskedelmi iskolát végzett megbízható úri leány állást keres. Címét megmondja a kiadóhivatal.

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Ehler Gyula**
Feladós szerkesztő: **Teleky Sándor**

HIRDETÉSEK.

Ajánljuk a t. építő, építész és műszkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kömentes

I-ső rendű darabos meszet

mely kiadás voltánál fogva az összes hazai temékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankeyesület Részvénytárs.
Zemplén-Ladmócsi mész- és agyagipar telepe
Sátoraljaujhelyben.
Sürgőnyezim: **Bankeyesület.**
Telefon: 32.

Kötőgépek, Írógépek, Varrógépek, Mosógépek

daczára a megdrágult viszonyoknak, előnyös feltételek mellett **részletfizetésre** is kaphatók és minden árfelemelés nélkül nálam beszerezhető.

Levélbeli megkeresésekre személyesen is elmegyek.

Bretz Gusztáv
Sátoraljaujhely, Főter.

Meszét
fertőtlenítési célokra és pedig
darabos minőségben à K. 350.—
osztályozatlan „ à K. 300.—
építő „ à K. 270.—
10000 kgrmonként ab gyártelep Belényes-Sonkolyos (Bihar m.) bármely állomásra a legjobb kivitelben azonnal szállít a
Szegedi Bankeyesület R.-J.
S Z E G E D.

A szőlőbirtokosok

b. figyelmét felhívom ama körül ményre, hogy t. megrendelőim részére a borok bevásárlását megkezdttem. A szüreteléshez hordókat adok. A szürt borokat december hóban veszem át. — Kóser borokra nem reflektálok. A legmagasabb napiárakat fizetem.

Tisztelettel
Hazai Adolf
borbizományos.

Telefon sz.: 73.
P. 3534/1915. sz.

Hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a Handels und Industrial-Bank Gesellschaft mit beschr. Haftung in Kolin kérelme következtében a következő szövegű: „Tokaj, am 30-ten Mai 1914. auf K. 303.14 am 20. August 1914. zahlen Sie gegen diesen Prima Wechsel auf die Ordre meine eigene die Summe von Kronen Dreihundert-drei 14/100, den Wert erhalten und stellen Sie ihn Bericht. Herrn Löwy Henrik, Tokaj. S. Feldmann sk., Löwy Henrik sk.“ — A hátlaon: „S. Feldmann sk. Zaplatte na rad Zázlozniho uverniho ustavu v Hradei Králové. Obchodni a prumyslová banka v Koline spolecnost srucenim obmezenym.“ Két olvashatatlan aláírás. „Zahlen Sie auf die Ordre der Oesterreichisch-Ungarischen Bank, Filiale in Nyiregyháza. Zázlozni uverni ustav v Hradei Králové.“ Két olvashatatlan aláírás. „Zahle Sie auf die Ordre der Sparkasse in Tokaj. Oesterreichisch-Ungarischen Bank, Filiale in Nyiregyháza.“ Két olvashatatlan aláírás — és állítólag elveszett váltó megsemmisítése iránt az eljárás a P. 3534/1915. számú végzéssel folyamatba tételt.

Felhívatik ennélfogva a fent körülírt váltónak birtokosa, hogy azt ezen bíróságnál hivatalosan bemutatassa és ahhoz való igényét ezen hirdetménynek a hivatalos lapban első megjelenését követő napjától számított 45 nap alatt bejelentse, mert különben a kérdéses váltó semmisnek fog nyilváníthatni.

Kelt Sátoraljaujhelyben, a kir. törvényszéknél, 1915. évi június hó 7. napján.
Kun s. k.
kir. tvszéki bíró.

Eladó borok.

Tolesvai borpincészetemben levő saját termésű zamatos nagyobb mennyiségű 1913. évi asztali- s 1914. évi édeskés boraimat eladom.

Különbféle évjáratu szamorodni-, asszu boraim s esszentiáim is vannak.

nagykállói Kállay Emánuelné
Tolcsva.

ŐSZI VETÉSHEZ

üszök és varju kártevéséi ellen biztosan védekezhetik a földbirtokos a 8 év óta kitünően bevált

CORBIN

mag csávázószer alkalmazásával. A közelgő őszi vetéseknél nélkülözhetetlen annyival is inkább, mert rézgálic nem kapható. — Kiváló eredmények, bizonyítványok! Nem befolyásolja a mag csirázását! **Egyszerű alkalmazás! Olcsóbb mint a kékkő.** Nagyszerűen bevált buza, zab, rozs, tölgyemakk, répamag, árpa, kender, konyhavetemény, kukorica stb. csávázásánál. Próbálja meg saját érdekében!

Bizonyítványmásolatokat, használati utasítást és árajánlatot azonnal küld:

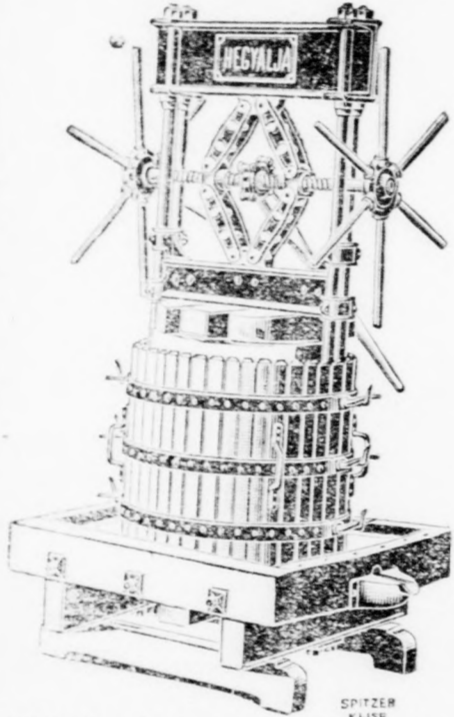
Dr. KELETI és MURÁNYI vegyészeti gyára UJPEST,

valamint a főelárusító: **ifj. KLEIN JAKAB** Sátoraljaujhely.

1901-ik temesvári kiállítás: I. díj, díszoklevél.

BORSAJTÓK.

1914-ik évi budapesti nemzetközi borgazdasági kiállításon a czég borsajtói I. díjjal, aranyéremmel és díszoklevéllel lettek kitüntetve.

1907-ik évi pécsi kiállításon aranyérem és díszoklevél.

Sajtóink főelőnye: A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőfeszítés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogyózók. — Legújabb alumínium kuphengerű szőlőzúzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT
gépgyára MISKOLCZON. Árjegyzék ingyen.

1906. Nagyvárad: I. díj, díszoklevél.

Legújabb rendszerű, könyök szerkezetű

„Kossuth“,
„Hegyalja“,
„Möbille“ és
„Aczelorsós“

a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű víznyomású
hidraulikus

kettős kosaru sajtók,
nagyüzemű préseléshez.

Ántalag hordó eladás.

Gróf Andrassy Sándor velejtei gazdaságában 4—5 éves hitelesítésű, teljesen új, használatlan ántalag hordó 80 darab van eladó.

És pedig:

28—32 literig	6 darab
44—49 „	2 „
50—59 „	27 „
60—63 „	29 „
78—85 „	16 darab.

A hordók megtekinthetők bármikor a velejtei kastély pinczehelyiségében.

Az ajánlatokat kérem az uradalmi intézőséghez benyújtani.

Velejte, 1915. szeptember hó 7-én.

Gróf Andrassy Sándor Velejtei Gazdasága
Zemplén megye.

Czukorrépat

(idei termést) veszünk legjobb árban.

Szives ajánlatok „K. K.“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Hasábfu

fűrészelését

4 rétre fűrészelve, a lerakott helyen 100 métermázsánként 22 koronáért elváltat

a sátoraljaujhelyi villanygyár.

Tölgyfa eladás tövön.

A gróf Andrassy Sándor tulajdonát képező velejtei erdőbirtokon 2427 darab tölgyfa 16—54 cm. mellmagasságban átmérővel és 1526 m.³-re becsült fatömeggel írásbeli ajánlatok útján eladatnak.

A fák megtekinthetők a velejtei uradalom intézőségé utbaigazítása folytán.

Az ajánlatok 1915. évi október hó 1-ső napjáig gróf Andrassy Sándor központi irodájába, Budapest, Városligeti Fásor 28. sz. nyujtandók be.

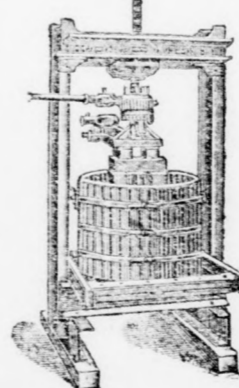
Birtokos fenntartja azon jogát, hogy az ajánlattevők közt szabadon választhasson.

Velejte, 1915. évi szeptember 1-én.

Gróf Andrassy Sándor Velejtei Gazdasága.

UJ! UJ!

A szabadalmazott „URSUS“ aczélgyolyós csapágygyal ellátott borsajtó az eddig forgalomba levő összes más gyártmányu sajtót felülmúlja. — Legerősebb felső nyomású aczélgerenda rendszerben 3 áttétellel.

Főbb előnyei: Rendkívül kényelmes kezelés! Óriási nyomóképesség, kifordítható kosár. A törköly egy darabban esik ki. A must vasrészekkel nem érintkezik s így a bor megfeketedése ki van zárva.

Minden egyes darabért egy évi jótállást vállalok.

Egyedüli elárusító helye:

Tóth Gyula vaskereskedőnél
Debreczenben, Piacz-utca 20. sz. (Városháza sarkán.)

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Egymás

és a sorsul

mint a tur

veszedelme

sára induln

ták a lege

nak, hadd

gébeket a

tak jutni.

magasnak

szakasg nehe

egy kicsit,

bukdácsoj

dozatokat

ben, ha eg

akartak a

vér és pén

ban hiávav

tak minden

rább vanna

kor. Akkor

lehetek, al

hazugságok

akkor még

frázisokkal,

még a hegy

radiosomá

mást. Ma

nyek és a

jelomlottak

ink tűzével

rában.

Az egyt

közül eppe

akít a lege

nek az izm

nak vezeté

indultak a

az orosz v

volna maga

bit fel, fel,

hegy felhő

a győzelem

nak. Későb

tént, ahogy

vezető kin

tak a karje

céget huzn

után. A le

hiányzik a

megindult

csusznak —

iramban vis

őket, nem

kiábrándul

honnan az

béke vezet

A vissz

nem lehet

csapást os

piros vért

utolsót sóh

uál, vagy

a szerb pa

a grandióz

uj élet, me

lem aranyt

Term

igen

Mindenütt